

РЕШЕНИЕ

№ 198

гр. Стара Загора, 08.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

при участието на секретаря Таня Д. Кемерова Митева
като разгледа докладваното от Атанас Д. Атанасов Въззивно гражданско дело № 20235500500282 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 от Граждански процесуален кодекс /ГПК/ и сл.

Образувано е по въззивна жалба на К. И. Б., действащ чрез особения си представител адв. Н. Т., против решение № 61/31.01.2023 г., постановено по гр.д. № 5018/2021 г. по описа на Районен съд – Стара Загора.

Решението се обжалва като недопустимо поради постановяването му по нередовна искова молба, и тъй като са били налице основания за връщането ѝ, в нарушение на процесуалния закон съдът е постановил обжалваното решение.

Обжалва се и като неправилно, поради постановяването му при допуснато процесуално нарушение, в нарушение на материалния закон и необоснованост.

Излагат се оплаквания, че първоинстанционният съд е разгледал и се е произнесъл по установителни иски за собственост, въпреки че са били предявени от ищците след изтичането на преклузивния срок, без да даде възможност на ответника, сега въззивник, за отговор на инцидентната искова молба.

Сочи се, че решението е неправилно по отношение на уважените установителните иски за собственост, т.к. съдът не е обсъдил възраженията

на особения представител на ответника, сега въззивник, а самите правни изводи за основателност на исковите претенции са необосновани и в нарушение на материалния закон, т.к. събраните по почин на ищците, сега въззиваеми, доказателства не установяват елементите на фактическия състав на придобивната давност.

Претендира се частичната отмяна на обжалваното първоинстанционно решение в тази му част и постановяването на ново, с което установителните искове за собственост бъдат отхвърлени, и двата имота бъдат допуснати до делба.

В срока за отговор е постъпил такъв от насрещните страни – И. И. Б. и Б. И. Б., действащи чрез адв. И. П., с който жалбата е оспорена като неоснователна.

Излагат се доводи, че изводите на първоинстанционния съд са обосновани посредством събраните по делото доказателства, а материалният закон е приложен правилно.

В съдебно заседание въззивникът не се представлява от особения си представител.

Въззиваемите не се явяват лично и не се представляват от процесуални представители.

След запознаване твърденията и възраженията на страните, въз основа на събраните доказателства, на основание чл.235, ал.3 от ГПК съдът намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е допустима, т.к. е подадена от процесуално легитимирана страна, срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, в предвидения в закона срок за обжалване.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с искова молба от И. И. Б. и Б. И. Б. срещу К. И. Б., с която е предявен иск за делба на три недвижими имота, а именно : 1. Къща полумасивна, находяща се в гр.С.З., ***, построена върху държавна земя, представляваща парцел VII-85,86 в квартал 19, и отстъпеното за нея право на строеж, представляваща сграда с идентификатор № 68850.512.277.3 в поземлен имот с идентификатор № 68850.512.277 по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед №РД-18-65/30.05.2008 год. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение няма. Сградата е със застроена площ от 80 кв.м, брой етажи - един. Предназначение- жилищна сграда еднофамилна; 2. Сграда, находяща се в гр.С.З., ***, построена върху държавна земя, представляваща парцел VII-85,86 в квартал XIX и отстъпеното за нея право на строеж, представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.1 в поземлен имот с идентификатор № 68850.512.277 по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед №РД-18-65/30.05.2008 год. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение няма. Сградата е със застроена площ от 68 кв.м., брой

етажи - един. Предназначение- жилищна сграда еднофамилна; 3. Сграда, находяща се в гр.С.З., ***, построена върху държавна земя, представляваща парцел VII-85,86 в квартал 19 и отстъпеното за нея право на строеж, представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.2 в поземлен имот с идентификатор № 68850.512.277 по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед №РД-18-65/30.05.2008год. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение няма. Сградата е със застроена площ от 42 кв.м., брой етажи — един. Предназначение- жилищна сграда еднофамилна.

Изложени са твърдения, че страните са съсобственици на имотите на основание наследство и давностно владение, като титул за собственост имат единствено по отношение на първата жилищна сграда, но останалите две сгради представляват търпими строежи и по отношение на тях И. И. Б. е осъществявал необезпокояване владение.

С отговора на исковата молба особеният представител на ответника, назначен по реда на чл.47, ал.6 от ГПК, е възразил, че в делбата следва да участва още едно лице, както и че исковата молба е нередовна, т.к. липсват изложени твърдения за обстоятелствата, обуславящи съсобственост между страните по отношение на втория и третия делбен имот, както и доказателства в тази насока.

Исковата молба е оставена без движение, с указания до ищците да уточнят дали в делбата следва да участва още един сънаследник и обстоятелствената част на исковата молба, като изложат хронологически промяната в собствеността по отношение на процесните имоти.

В изпълнение на указанията ищците са уточнили, че в производството не следва да участва друг съделител, т.к. е налице разпореждане от негова страна с идеалните му части от съсобствеността в полза на ответника, и е представено писмено доказателство.

Съдът е насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание, в което след даване ход на делото исковата молба отново е оставена без движение с указания до ищците да уточнят кои са съсобственици на процесния имот и при какви права.

С подадена на 22.07.2022 г. /т.е. след изтичане на срока за отстраняване на нередовностите на исковата молба, т.к. по делото липсва съдебен акт за продължаване на срока/ нова искова молба ищците са заявили нови твърдения, че втория и третия делбен имот не представляват съсобствени между страните имоти, а са изключителна собственост съответно на Б. И. Б. и И. И. Б. по силата на давностно владение, като са предявили срещу ответника К. И. Б. установителни иски за собственост.

Делото отново е внесено за разглеждане в открито съдебно заседание и след събиране на доказателствата е обявено за решаване.

С обжалваното решение първоинстанционният съд е уважил иска за делба по отношение на недвижимият имот, представляващ къща полумасивна, находяща се в гр.С.З., ***, построена върху държавна земя, представляваща парцел VII-85,86 в квартал 19, и отстъпеното право на строеж, представляваща сграда с идентификатор № 68850.512.277.3 по КKKP на гр. С.З., като е допуснал съдебната делба да се извърши между И. И. Б., Б. И. Б. и К. И. Б., при квоти съответно от 16/36 идеални части за първия, 18/36 идеални части за втория и 2/36 идеални части за третия.

Уважил е и предявените установителни искове за собственост, като е признал за установено по отношение на К. И. Б., че И. И. Б. е собственик на основание придобивна давност на жилищна сграда, с площ от 42 кв.м., представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.2, построена в имот с идентификатор № 68850.512.277 по КKKP на гр. С.З., а Б. И. Б. е собственик на основание придобивна давност на жилищна сграда с площ от 68 кв.м., представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.1, построена в имот с идентификатор № 68850.512.277 по КKKP на гр. С.З..

От събраните в първоинстанционното производство писмени доказателства се установява, че страните по делото са наследници по закон на И. К. Б., починал на *** г., и Г.Б.Б., починала на 20.05.2020 г.

По силата на договор за дарение от 02.08.1984 г. И. К. Б. е придобил недвижим имот, представляващ жилищна сграда, построена в дворно място от 411 кв.м., съставляващо парцел VII – ГНС в кв.40 по плана на гр. С.З., с отстъпеното право на строеж, заедно с подобренията.

С договор за замяна от 25.09.1990 г. този имот е бил заменен, а И. К. Б. и съпругата му Г.Б.Б. са придобили собствеността върху полумасивна къща, построена върху държавна земя, представляваща парцел VII-85,86 в кв.19 по плана на гр. С.З., с отстъпеното право на строеж. С оглед участието на двамата съпрузи като страни по сделката, новопридобитият имот е станал съпружеска имуществена общност, т.к. макар и да е бил заменен с имот-лична собственост на И. К. Б., е бил придобит чрез възмездна сделка по време на брака, поради което по силата презумпцията на чл.19, ал.1 от Семейния кодекс от 1985 г. /отм./ по отношение на същия е възникнала съпружеска имуществена общност.

По действащите КKKP на гр.С.З. този имот представлява сграда с идентификатор № 68850.512.277.3, построена в парцел с идентификатор № 68850.512.277, находящ се в гр.С.З., ***.

С договор за дарение 28.11.1990 г. И. К. Б. е дарил на съпругата си Г.Б.Б. собствената си 1/2 идеална част от имота, поради което Г.Б.Б. е станала единствен собственик на същия.

С договор за дарение от 27.06.2005 г. И. К. Б. и Г.Б.Б. са дарили на ищеца Б. И. Б. 1/2 идеална част от тази полумасивна къща, построена с

отстъпено право на строеж върху общински поземлен имот – пл.№ 85, който съгласно утвърдения ПУП е урегулиран в УПИ парцел VII-85,86 в кв.19 по плана на гр. С.З., като са си запазили правото на пожизнено и безвъзмездно ползване на целия имота.

С договор за издръжка и гледане от 27.06.2005 г. И. К. Б. и Г.Б.Б. са прехвърлили $\frac{1}{2}$ идеална част от този имот на ответника К. И. Б. срещу задължението да поеме гледането на Г.Б.Б. докато е жива, като прехвърлителите са си запазили правото на пожизнено и безвъзмездно ползване на имота.

С извършването на тези две разпоредителни сделки имотът е станал съсобствен между Б. И. Б. и К. И. Б. при квоти от по $\frac{1}{2}$ идеална част.

След смъртта си, И. К. Б., починал на *** г., е оставил за свои наследници по закон преживялата си съпруга Г.Б.Б., децата си Д. И. Б., Т.И.Д., И. И. Б., Ж.И.С., И.И.Р., Б. И. Б. и К. И. Б., както и по заместване низходящите на починалия преди него негов син К. И. Б., починал на *** г. – Т.К.Б. и А.К.Б. /внуци на И. К. Б./.

По предявен от Г.Б.Б., Д. И. Б., Т.И.Д., И. И. Б., Ж.И.С., И.И.Р. и Б. И. Б. срещу К. И. Б. иск за разваляне на договора за издръжка и гледане, с влязло на 04.01.2010 г. в сила съдебно решение по гр. д. № 3448/2009 г. по описа на Районен съд – Стара Загора, договорът е бил развален до размера на 16/18 идеални части от прехвърлената $\frac{1}{2}$ идеална част.

В това производство Т.К.Б. и А.К.Б. не са участвали като ищци, а твърденията на ищите Г.Б.Б., Д. И. Б., Т.И.Д., И. И. Б., Ж.И.С., И.И.Р., Б. И. Б. са били, че към момента на сключване на договора за издръжка и гледане имотът е бил съпружеска имуществена общност на И. К. Б. и Г.Б.Б., прекратена със смъртта на първият от тях, поради което притежават съсобственост при следните квоти: Г.Б.Б. – 10/18 идеални части, от които 9/18 собствени и 1/18 наследствени, Д. И. Б. / 1/18 идеална част, Т.И.Д. – 1/18 идеална част, И. И. Б. – 1/18 идеална част, Ж.И.С. – 1/18 идеална част, И.И.Р. – 1/18 идеална част, Б. И. Б. – 1/18 идеална част.

С оглед на договор за дарение 28.11.1990 г. , по силата на който И. К. Б. е дарил на Г.Б.Б. собствената си $\frac{1}{2}$ идеална част от полумасивната къща, построена с отстъпено право на строеж върху общински поземлен имот – пл. № 85, който съгласно утвърдения ПУП е урегулиран в УПИ парцел VII-85,86 в кв.19 по плана на гр. С.З., това е абсолютно невярно, т.к. към този момент имотът е престанал да бъде съпружеска имуществена общност

След сключването на тази сделка имотът е бил собствен единствено на Г.Б.Б., като с договорът за дарение от 26.07.2005 г. тя се е разпоредила с половината от имота, а с договора за издръжка и гледане – с другата половина.

Независимо, че в нотариалните актове като страна по сделките наред с

Г.Б.Б. е участвал и И. К. Б., прехвърлител по договора за дарение и договора за издръжка и гледане е била само тя, т.к. имотът не е бил съпружеска имуществена общност.

Поради това с предявеният иск по чл.87, ал.3 от ЗЗД за разваляне на договора за издръжка и гледане същият обективно е можело да бъде развален до размера на $\frac{1}{2}$ идеална част, а реституцията по чл.88, ал.1 от ЗЗД е настъпила с връщането с обратно действие на тази квота от съсобствеността в патримониума единствено на Г.Б.Б..

По силата на съдебното решение Д. И. Б., Т.И.Д., И. И. Б., Ж.И.С., И.И.Р., Б. И. Б. в качеството си на наследници на И. К. Б., не са получили квота от съсобствеността, т.к. субективните и обективните предели на силата на пресъдено нещо на съдебното решение по гр. д. № 3448/2009 г. по описа на Районен съд – Стара Загора задължават на основание чл.299 от ГПК настоящият съд да приеме, че договорът е бил развален до размера на $\frac{16}{18}$ идеални части от $\frac{1}{2}$ идеална част, но по аргумент от чл.77 от Закона за собствеността, уреждащ придобивните способности за придобиване правото на собственост, с този съдебен акт не може да се придобие право на собственост върху имота, респ. върху посочените в решението $\frac{1}{18}$ идеална част за всеки от тях.

Поради това след разваляне на договора за издръжка и гледане правото на собственост върху имота е било притежавано в съсобственост от Б. И. Б. – $\frac{1}{2}$ идеална част / $\frac{18}{36}$ идеални части/, Г.Б.Б. - $\frac{16}{18}$ идеални части от $\frac{1}{2}$ идеална част / $\frac{16}{36}$ идеални части/ и К. И. Б. - $\frac{2}{18}$ идеални части от $\frac{1}{2}$ идеална част / $\frac{2}{36}$ идеални части/.

С договор за дарение от 02.06.2017 г. Г.Б.Б., Т.И.Д., Ж.И.С., И.И.Р. и Б. И. Б. са дарили на И. И. Б. $\frac{14}{36}$ идеални части от правото на собственост върху процесният имот.

При сключването на този договор право на собственост върху имота са притежавали единствено Г.Б.Б. и Б. И. Б., с обща квота от $\frac{34}{36}$ идеални части.

В договорът не е конкретизирано кой от дарителите с каква част от своята квота се разпорежда, поради което следва да се приеме, че са се разпоредили поравно, т.е. всеки от тях се е разпоредил с по $\frac{7}{36}$ идеални части.

При това положение съсобственици са били Г.Б.Б. – $\frac{9}{36}$ идеални части, Б. И. Б. – $\frac{11}{36}$ идеални части, К. И. Б. – $\frac{2}{36}$ идеални части и И. И. Б. $\frac{14}{36}$ идеални части.

С договор за дарение от 05.06.2018 г. Т.К.Б. и А.К.Б. са дарили на И. И. Б. $\frac{1}{9}$ идеална част от имота.

Този договор обаче не е произвел вещно-прехвърлително действие, т.к. към момента на сключването му дарителите не са притежавали право на

собственост.

Г.Б.Б. е починала на 20.05.2020 г., а за свои наследници по закон е оставила децата си Д. И. Б., Т.И.Д., И. И. Б., Ж.И.С., И.И.Р., Б. И. Б. и К. И. Б., както и по заместване на починалия преди него неин син К. И. Б., починал на *** г. низходящи – Т.К.Б. и А.К.Б..

Законните наследници са я наследили на основание чл.5, ал.1 и чл.10, ал.1 от Закона за наследството при равни квоти от по 1/8 идеална част, която за Т.К.Б. и А.К.Б. е обща.

При това положение те са придобили по наследство от покойната си майка следните квоти от притежаваните от нея идеални части, а именно: Д. И. Б. – 1/32 идеална част, Т.И.Д. - 1/32 идеална част, И. И. Б. – 1/32 идеална част, Ж.И.С. - 1/32 идеална част, И.И.Р. - 1/32 идеална част, Б. И. Б. - 1/32 идеална част, К. И. Б. - 1/32 идеална част, Т.К.Б. и А.К.Б. – общо 1/32 идеална част.

Приравнени към общ знаменател квотите в съсобствеността са били следните: Д. И. Б. – 9/288 идеални части, Т.И.Д. – 9/288 идеални части, И. И. Б. – 121/288 идеални части, Ж.И.С. – 9/288 идеални части, И.И.Р. - 9/288 идеални части, Б. И. Б. - 97/288 идеални части, К. И. Б. - 25/288 идеални части, Т.К.Б. и А.К.Б. – общо 9/288 идеални части.

С договор за дарение от 20.08.2020 г. Д. И. Б. е дарил на К. И. Б. 1/36 идеална част от имота / или 8/288 идеални части/, поради което към момента на предявяване на иска за делба съсобственици са били Д. И. Б. – 1/288 идеална част, Т.И.Д. – 9/288 идеални части, И. И. Б. – 121/288 идеални части, Ж.И.С. – 9/288 идеални части, И.И.Р. - 9/288 идеални части, Б. И. Б. - 97/288 идеални части, К. И. Б. - 33/288 идеални части, Т.К.Б. и А.К.Б. – обща квота от 9/288 идеални части.

По силата на императивната норма на чл.75, ал.2 от Закона за наследството в извършването на делбата следва да участват всички наследници, за да не бъде тя изцяло нищожна.

В производството по съдебна делба всички наследници са задължителни необходими другари, поради което неучастието на някой от другарите влече недопустимост на постановеното в това производство решение.

В конкретният случай в производството пред Районен съд – Стара Загора не са участвали като страни всички наследници, поради което в частта му, в която е допусната съдебна делба на по отношение на недвижимият имот, представляващ полумасивна къща, находяща се в гр.С.З., ***, построена върху държавна земя, представляваща парцел VII-85,86 в квартал 19, и отстъпеното право на строеж, представляваща сграда с идентификатор № 68850.512.277.3 по КККР на гр. С.З., обжалваното решение следва да бъде обезсилено, а делото следва да бъде върнато на първоинстанционния съд за повторното му разглеждане от друг състав на съда, с участието на всички задължителни необходими другари.

В частта му, в която са уважени предявените от И. И. Б. и Б. И. Б. срещу К. И. Б. установителни искове за собственост съответно на жилищна сграда, с площ от 42 кв.м., представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.2, построена в имот с идентификатор № 68850.512.277 по КККР на гр. С.З., и на жилищна сграда с площ от 68 кв.м., представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.1, построена в имот с идентификатор № 68850.512.277 по КККР на гр. С.З., първоинстанционното решение е недопустимо на самостоятелно основание.

Това е така, т.к. в грубо нарушение на процесуалните правила първоинстанционният съд е допуснал изменение на предявеният иск за делба на тези два имота и по основание, и по петитум, като на практика е разгледал и е постановил решение по изцяло нови искове за собственост, предявени от ищите в делбеното производство.

Подобно съединяване на искове не се явява допустимо нито по реда на чл.210, ал.1 от ГПК, поради различните производства, в които се разглеждат исковете за делба и собственическите искове, нито по реда на чл.212 от ГПК, т.к. не се отнася до оспорено правоотношение, от чието установяване да зависи изхода на делото за делба.

В случая е налице предявен иск за делба на тези два имота, който не е оттеглен и производството в тази му част не е прекратено, поради което в подобна хипотеза е недопустимо от процесуална гледна точка същите ищци да въвеждат нови твърдения за придобиване правото на собственост върху тези имоти и да претендират признаване на правото им на собственост, т.к. твърденията и отправените до съда искания взаимно се изключват.

Допустимостта на така предявените искове за собственост не може да се обоснове и с разпоредбата на чл.342 от ГПК, т.к. по този ред в случая би могло да се разгледа възражение на ответника по предявения иск за делба, че е изключителен собственик на някой от делбените имоти.

Подобно процесуално действие не може да бъде извършено от ищеца по делото, който твърди наличието на съсобственост, а само от друга страна, която претендира включеният в делбената маса имот да бъде изключен от делбата.

Отделно от това следва да се има предвид, че ответникът К. И. Б. не е надлежен ответник по така предявените искове поради липсата на пасивна процесуална легитимация.

Ищите се позовават на придобивна давност като основание за придобиване на правото на собственост върху двете сгради, за които обаче твърдят, че са построени без надлежно учредено право на строеж върху държавна/общинска земя.

При това положение правният им интерес от установяване правото им на собственост върху сградите съществува по отношение на собственика на

терена, върху който те са изградени, а не спрямо друг наследник на общите им наследодатели, за когото дори не са изложени твърдения в исковата молба да оспорва по какъвто и да е начин претендираните от тях права.

Ето защо и с оглед изложените съображения първоинстанционното решение и в тази му част следва да бъде обезсилено като недопустимо, като производството в тази му част следва да бъде прекратено.

Относно разноските:

Предвид фазата в която се намира производството, а именно по допускането на делбата, и изхода на делото в настоящото производство, въпросът за разноските, включващ и дължимата държавна такса за настоящото производство, следва бъде решен по реда на чл.355 от ГПК.

Водим от изложените мотиви и на основание чл.270, ал.3 от ГПК
Окръжен съд – Стара Загора

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 61/31.01.2023 г., постановено по гр.д. № 5018/2021 г. по описа на Районен съд – Стара Загора.

ПРЕКРАТЯВА производството в частта му относно предявените от Б. И. Б. и И. И. Б. срещу ответника К. И. Б. установителни иски за собственост, с които претендират признаването на правото на собственост на И. И. Б. върху жилищна сграда, с площ от 42 кв.м., представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.2, построена в имот с идентификатор № 68850.512.277 по КKKP на гр. С.З., и на Б. И. Б. върху жилищна сграда с площ от 68 кв.м., представляваща сграда с идентификатор 68850.512.277.1, построена в имот с идентификатор № 68850.512.277 по КKKP на гр. С.З..

ВРЪЩА делото на Районен съд – Стара Загора за ново разглеждане от друг състав на съда в частта му относно предявения иск за делба на трите недвижими имота.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд на Република България в едномесечен срок, считано от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____